

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

1. Η επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την προστασία των εθνικών δρυμών είναι από καιρό επιβεβλημένη. Επιβεβλημένη είναι όμως και η διαμόρφωση μίας σύγχρονης και ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισής τους με στόχο την αρμονική συνάρθρωση του ανθρωπογενούς και του φυσικού περιβάλλοντος. Αποτελεί, εξάλλου, κοινό τόπο ότι η προστασία των εθνικών δρυμών είναι υπόθεση σημαντική, όχι μόνον σε εθνικό αλλά τόσο σε περιφερειακό όσο και, εντέλει, σε διεθνές επίπεδο.

2. Στη χώρα μας διαπιστώνεται μεγάλη υστέρηση στην προστασία των εθνικών δρυμών, παρά την ύπαρξη επαρκούς κατά βάση θεσμικού πλαισίου που ανάγεται πάντως σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και δεν είναι απαλλαγμένο από αντιφάσεις. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι τα μέσα που χρησιμοποιεί η Πολιτεία είναι συνήθως αναχρονιστικά, αποσπασματικά και, γι' αυτό, ανεπαρκή. Με αυτά τα δεδομένα, δεν είναι δυνατόν να γίνεται σοβαρά λόγος για προστασία, και μάλιστα αειφορική διαχείριση, των εθνικών δρυμών.

3. Αναγκαία είναι, εν πρώτοις, η εκκαθάριση και ο εκσυγχρονισμός της σχετικής νομοθεσίας με γνώμονα τις σύγχρονες αντιλήψεις. Επίσης, πρέπει να εκδοθούν οι απαραίτητες κανονιστικές πράξεις, ώστε το θεσμικό πλαίσιο να είναι πλήρες και λειτουργικό.

4. Καθοριστικές συνιστώσες κάθε συστήματος για την προστασία των εθνικών δρυμών είναι η ίδρυση φορέα διαχείρισης, η κατάρτιση κανονισμού διαχείρισης και λειτουργίας και η εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου. Οι διατάξεις του πρόσφατου ν. 2742/1999 για τους φορείς διαχείρισης καθιερώνουν ένα μονιστικό σχήμα, που δεν επιτρέπει διαφοροποιήσεις με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες των προστατευόμενων περιοχών.

5. Ήν και η έλλειψη εμπειρίας επιτείνει τις δυσκολίες, επιτακτική είναι η αναζήτηση πρόσφορων προτύπων για τους διαχειριστικούς φορείς. Ο νομοθέτης πρέπει να κινηθεί με φαντασία και, αξιοποιώντας διεθνή πρότυπα, να υιοθετήσει, αντί του μονιστικού σχήματος που ισχύει, εναλλακτικές λύσεις για τις επιμέρους κατηγορίες των εθνικών δρυμών.

6. Η οργάνωση σύγχρονης πολιτικής για την προστασία τους προϋποθέτει εξάλλου επαρκή στελέχωση του Τμήματος Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η προσφυγή σε ειδικούς συμβούλους (outsourcing), χρήσιμη και αναγκαία καθαυτή, αποδείχθηκε ανεπαρκής.

7. Επίσης πρέπει να γίνει σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων και να συναιρεθούν σε

ένα συνεκτικό και αποδοτικό σύστημα τυχόν διαφορές μεταξύ των συναρμόδιων αρχών και φορέων, δηλαδή της κρατικής διοίκησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των Μ.Κ.Ο.

8. Ο συντονισμός των Μ.Κ.Ο. αποτελεί επίσης αναγκαίο όρο για την ένταξη της κοινωνίας στο διαχειριστικό σύστημα της προστασίας των εθνικών δρυμών. Δεν πρέπει να λησμονείται ότι ο χώρος της προστασίας του περιβάλλοντος είναι προνομιακός για την «κοινωνία των πολιτών».

9. Η σύνθεση και συνάρθρωση του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα στο θέμα της προστασίας των εθνικών δρυμών είναι επίσης επιβεβλημένη. Η λύση που υιοθετεί σχετικά ο ν. 2742/1999 συνιστά ευπρόσδεκτη προσπάθεια στην αναζήτηση του προσφορότερου σχήματος.

10. Η προστασία των εθνικών δρυμών στις όμορες χώρες της Βαλκανικής απαιτεί ανάληψη πρωτοβουλιών και ανταλλαγή μεταξύ τους τεχνογνωσίας (know-how). Η Ελλάδα θα μπορούσε ασφαλώς να προσφέρει πολλά.

11. Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τον εντοπισμό των κοινών γνωρισμάτων των δασών των μεσογειακών χωρών θα συντελέσει στο συντονισμό των προσπαθειών που αποβλέπουν στη διαμόρφωση πολιτικής προστασίας σε διάφορους κρίσιμους τομείς, όπως την πρόληψη πυρκαγιών.